

**UCHWAŁA NR XX/120/16
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 8 listopada 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Będków na lata 2016 – 2018**

Znak: 0007.120.2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 w związku z art. 7 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz.446), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575) Rada Gminy w Będkowie uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny dla Gminy Będków na lata 2016 – 2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Będków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Legieziński

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Będków na lata 2016 - 2018

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Podstawy prawne programu
3. Diagnoza społeczna
4. Cele programu
5. Realizatorzy i partnerzy programu
6. Źródła finansowania programu
7. Zakończenie

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest realizacją zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.). Zgodnie z art. 176 pkt 1 niniejszej ustawy gmina powinna opracować i realizować 3-letni program wspierania rodziny. Głównym jego celem jest zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną. Stanowi pierwsze środowisko wychowawcze dziecka, w którym następuje proces socjalizacji. Rodzina kształtuje osobowość młodego człowieka, jego postawę społeczną, a wartości w niej przekazywane wpływają na kształtowanie się postaw i funkcjonowanie ludzi w życiu społecznym. Tylko „zdrowa“ rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina stwarza dzieciom jak najlepsze warunki wychowawcze, zdarza się jednak, że w wyniku rozmaitych zjawisk i szkodliwych czynników, do których należą: bezrobocie, alkoholizm, narkomania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, dochodzi do zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostawało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje.

System wsparcia dla rodzin jest zbiorem interdyscyplinarnej współpracy różnych instytucji, działających dla dobra dzieci i rodzin, której cechą jest podejmowanie działań profilaktycznych. Jego cechą jest wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału rodziny w celu przezwycięzania problemów i trudności. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program został przygotowany w oparciu o analizę danych osób i rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będkowie.

2. Podstawy prawne programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286 ze zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. nr 111 poz. 535);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082).

3. Diagnoza społeczna

Gmina Będków jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie tomaszowskim. Zajmuje powierzchnię 58 km kwadratowych i składa się z dziewiętnastu sołectw: Będków, Brzustów, Ceniawy, Drzazgowa Wola, Ewcin, Gutków, Kalinów, Łaknarz, Magdalenka, Nowiny, Prażki, Remiszewice, Rosocha, Rudnik, Rzeczków, Sługocice, Teodorów, Wykno, Zacharz.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Będkowie oraz analiza społeczna Gminy.

Z danych Urzędu Gminy Będków wynika, że na koniec 2015 roku w gminie zamieszkiwało 3373 mieszkańców, z tego 2792 stanowią dorośli, a 581 to nieletni.

Z posiadanych danych ze wsparcia tutejszego Ośrodka w Będkowie w latach 2013 – 2015, skorzystało:

- w 2013 r. - 82 rodziny (217 osób), w tym 38 rodzin z dziećmi (146 osób);
- w 2014 r. - 102 rodziny (250 osób), w tym 45 rodzin z dziećmi (169 osób);
- w 2015 r. - 86 rodzin (210 osób), w tym 36 rodzin z dziećmi (138 osób).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące powodów trudnej sytuacji życiowej rodzin, które skorzystały z pomocy finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2013-2015.

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ubóstwo	50	55	54
Bezrobocie	31	48	53
Nieppełnosprawność	22	40	24
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	27	26	24

W tym : Rodziny niepełne	4	7	7
Rodziny wielodzietne	2	2	1
Długotrwała lub ciężka choroba	18	27	23
Alkoholizm	2	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	0
Bezdomność	0	0	0
Potrzeby ochrony macierzyństwa	0	0	0
W tym wielodzietności	0	0	0

Powyższe zestawienie przedstawia powody trudnej sytuacji życiowej, które są przesłanką do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Do najczęstszych przyczyn konieczności skorzystania z pomocy społecznej należało ubóstwo i bezrobocie przy współistnieniu takich problemów jak: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność. Brak możliwości zapewnienia odpowiednich środków finansowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych rodziny prowadzi często do pojawienia się uzależnień, marginalizacji społecznej członków rodziny i pociąga za sobą nieprawidłowe wypełnianie ról opiekuńczo-wychowawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będkowie prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień, głównie poprzez kierowanie osób nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nadużywanie alkoholu jest najczęstszą przyczyną występowania przemocy w rodzinie. Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Rokicinach wynika, iż w roku 2015 w gminie Będków było 31 interwencji domowych, w tym 9 rodzin dotkniętych przemocą zostało objętych procedurą „Niebieskiej Karty“.

4. Cele programu

Głównym celem programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny – zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej (zasiłki okresowe, celowe, rodzinne, finansowanie posiłków w szkołach);
- wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej;
- stała diagnoza rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będkowie;
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych zmierzających do zapobiegania sytuacjom kryzysowym;
- współpraca z podmiotami zajmującymi się rodziną, pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą.

5. Realizatorzy i partnerzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będkowie, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2016 – 2018 powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Do realizacji założeń programu niezbędne będzie wsparcie:

- Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Będkowie;
- Placówek służby zdrowia;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policji;

- Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.;
- Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Maz.

6. Źródła finansowania programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Będków, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

7. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Będków na lata 2016-2018 zakłada stworzenie i utrzymanie optymalnych warunków życia rodzin, w szczególności zapewnienie dzieciom właściwej opieki i rozwoju, a dorosłym członkom rodzin właściwe pełnienie ról, zgodnie z przyjętymi normami życia społecznego. Pomoc na rzecz rodziny powinna być w pierwszej kolejności skupiona na wykorzystaniu jej własnych zasobów i możliwości, a jeśli to zawiedzie, wdrożeniu specjalistycznego wsparcia. Zintegrowane działanie rodziny i służb pozwoli zapobiegać i minimalizować negatywne skutki patologii wśród rodzin, zapewni poczucie bezpieczeństwa w sytuacjach bezradności oraz stworzy spójny i skuteczny system wsparcia. Pomoc rodzinie będzie mieć charakter profilaktyczny, ochronny, a w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Wsparcie rodziny powinno być oparte na zasadzie współpracy z uwzględnieniem podmiotowości rodziny jako podstawowej komórki społecznej oraz indywidualności jej wszystkich członków.

Przewodniczący Rady

Andrzej Legieziński